

«Velja, Vanda: Andrej mi reci, zadovoljen sem.»

«Vsaj stric...» je ugovarjala mati.

«No, vidiš, mama? Andrej, ti si res dober — rada te imam,»
je dejala vsa vesela Vanda in ga objela. Tina ni ugovarjala, vendar
ji beseda hlapec ni hotela iz spomina. (Dalje prih.)

Anton Novačan:

Litanije spoznavalcev.

Mi, ki smo v svaji s Teboj, Gospod,
postopači duha, obupni, brezciljni
skrunilci imena Tvojega —
Usmili se nas!

Ki smo deca zla in divjih orgij sad,
komaj spočeti, bili zaznamovani pogubi,
namenjeni nam od vekomaj —
Usmili se nas!

Ki nam je v cvetnem šatoru mladosti, Gospod,
presveto skrinjo zaveze med nami
razdril dvom, Tvoj meč gedeonski —
Usmili se nas!

Ki smo stali hrepeneči v jasnih nočeh
pod nebom Tvojih zvezd in Tebe iskaje
našli le misli prepad —
Usmili se nas!

Ki v mističnih hramih drsali smo
krog zlatih oltarjev in nas je z gmoto
varal Tvoj sveti sijaj —
Usmili se nas!

Ki nam je misel uporno sklila bol
in so naša srca zoper previdnost Tvojo
prestoli napuhu ošabnemu —
Usmili se nas!

Ki smo krivi vseh grehov in nam je vest
ko ledenikov grmada nerazstaljiva
v žaru milostnih solnc —
Usmili se nas!

Ki smo dramili popje nedolžnih teles
v prvo pijanost sle in jim kljuvali duše
kakor kragulji svoj plen —
Usmili se nas!

Ki smo nagi med nagimi skrivali se
pred Tvojim licem in vznemogli v strasti
strasti ne našli dna —
Usmili se nas!

Ki smo gledali ženam drzno v oči
in zapeljali misel njih materinstva
v nagone smrtnih naslad —
Usmili se nas!

Ki smo zavisti in zlobi podali roko
in vrgli izdajstvu v mrzlo naročje
prijateljstva nežni čar —
Usmili se nas!

Ki smo v načelo dvignili laž,
da je malik božanstvo in človek
da je človeku volk —
Usmili se nas!

Ki smo duhovnim pustili prodajo nebes
in roparjem plen priznali, aureolo krivici,
bedakom dnevni triumf —
Usmili se nas!

Ki smo svetovali ubogim rop,
ponižanim dali zgled maščevanja
in sužnje gnali v upor —
Usmili se nas!

Ki smo videli solze tihih sirot
in lice matere mlade, ko za dojenca
prodaja svoje telo —
Usmili se nas!

Ki smo videli bolnice beli strop,
tuberkuloze nakazo in gnoj sifilisa
in hladni kirurški nož —
Usmili se nas!

✘

Juš Kozak: Dota.

✘

Ki smo videli blaznice mrtvi dom,
odkoder se vije po Tvojem stvarstvu
ironije zeleni zmaj —
Usmili se nas!

Ki smo videli strašno smrt,
ko lomi človeku oči in mu trga iz prsi
življenja zadnji zdihljaj —
Usmili se nas!

In to je vprašanje, Gospod, Gospod,
čemu si nas ustvaril in nam spoznanje dal,
od sebe nas ločil in nas prikoval
v sotesko dobrega — zla?

In še je vprašanje, Gospod, Gospod,
čemu nam volja, ko ni naš svet,
čemu prekletstvo naših kratkih let,
ko nam trga vero razum?

In še je vprašanje, Gospod, Gospod,
čemu nam bol, ako si srečen Ti,
čemu nam smrt, ako si večni Ti?
Usmili se nas! Usmili se nas!

Juš Kozak:

⟨Nadaljevanje.⟩

Dota.

12.

Toplo avgustovo solnce je razveseljevalo sobo. Marta je na stežaj odprla okna, da se je Dušanček kopal v svetlobi. Zamišljeno in modro je sedel med blazinami, od časa do časa je vzkrilil z ročicami, si pomencal nosek in oči, kakor mucek. Kadar se je sklonila do njega, so se vprle vanjo žametaste oči, stisnila ga je v naročje in zavriskala od veselja, začutivši na tilniku njegove mehke ročice. Če je skremžil obrazek, ga je nagajivo dvignila, mu hudomušno zapretila, da ga solnčku pokaže tako cmeravega, kar se mu je zdelo preimenitno, in se je smejal od srca.

Toda Martino lice je upadlo in zbledelo. Skrbi so prežale iz vseh koticov. Obsedela je poleg otroka in kalen pogled je iskal opore pred čudnimi slutnjami. Vse jutro so jo že preganjale. Čutila pa je njih tenke koreninice poganjati v dni, ko se je Damjan vrnil